

CONTINGUTS DE BIOLOGIA I GEOLOGIA DE 1r DE BATXILLERAT

Abans d'indicar els continguts, recalcar que se treballaran continguts relacionats en dones científiques al llarg de la història, des de l'antiguitat fins al present i en especial en el camp de la biologia i geologia. L'alumnat estudiarà la importància del treball de dones científiques, que pel fet de ser dones no se'ls ha donat la rellevància que es mereixen.

UNITAT 1. ESTRUCTURA INTERNA DE LA TERRA

1. Anàlisi i interpretació dels mètodes d'estudi de la Terra.
2. Les noves tecnologies en la recerca del nostre planeta. Teledetecció i tractament de dades en sistemes d'informació geogràfica.
3. Models geoquímico i dinàmic de l'estructura de la Terra.
4. Evolució dels subsistemes de la Terra des de la seua creació.

UNITAT 2. DINÀMICA LITOSFÈRICA: TEORIA DE LA TECTÒNICA DE PLAQUES

1. Tectònica de plaques.
2. La deriva continental com a antecedent històric.
3. Bords de placa. Fenòmens associats.

UNITAT 3. MINERALS I ROQUES

1. Minerals i roques. Conceptes.
2. Classificació genètica de les roques.
3. Reconeixement de propietats de minerals i roques.

UNITAT 4. MAGMATISME I METAMORFISME

1. Magmatisme.
2. Classificació de les roques magmàtiques. Roques magmàtiques d'interès.
3. El magmatisme en la tectònica de plaques.
4. Activitat volcànica. Manifestacions i productes volcànics.
5. Riscos geològics d'origen intern. Vulcanisme i sismicitat.
6. El metamorfisme i els seus tipus.
7. Classificació de les roques metamòrfiques. Aplicacions.
8. El metamorfisme en la tectònica de plaques.

TEMA 5. GEODINÀMICA EXTERNA

1. Processos sedimentaris.
2. Les fàcies sedimentàries: identificació i interpretació.
3. Classificació i gènesi de les principals roques sedimentàries.
4. La deformació en relació a la tectònica de plaques.
5. Comportament mecànic de les roques.
6. Tipus de deformació: plects i falles.
7. Interpretació de diferents deformacions tectòniques en imatges.

TEMA 6. EL TEMPS GEOLÒGIC. HISTÒRIA DE LA TERRA

1. Estratigrafia. Principis fonamentals. Actualisme i uniformisme, horitzontalitat i superposició. Estudi de talls geològics senzills.
2. El temps geològic. Grans divisions. Datacions relatives i absolutes. Fòssils guia.
3. Principals esdeveniments en la història geològica de la Terra. Orogènies. Extincions massives i les seues causes naturals.

TEMA 7. NIVELLS D'ORGANITZACIÓ DELS ÉSSERS VIUS

1. Característiques dels éssers vius.
2. Nivells d'organització.
3. Els éssers vius com a sistemes oberts.
4. Bioelements i biomolècules. Tipus de biomolècules.
5. Estructura i funcions biològiques de les biomolècules.

TEMA 8. L'ORGANITZACIÓ CEL·LULAR

1. Teoria cel·lular.
2. Models d'organització cel·lular: cèl·lula procariota i eucariota. Teoria endosimbiòtica.
3. Cèl·lules eucariotes amb diferent metabolisme: cèl·lules animals, fongs i vegetals.
4. Estructura i funció dels orgànuls cel·lulars
5. Observació al microscopi òptic de preparacions microscòpiques.
6. Observació i interpretació d'imatges d'orgànuls cel·lulars de microscopia electrònica.
7. El cicle cel·lular. La divisió cel·lular.
8. La mitosi i la meiosi. Importància en l'evolució dels éssers vius. Identificació de les diferents fases de la mitosi al microscopi o en microfotografies.

TEMA 9. HISTOLOGIA ANIMAL I VEGETAL.

1. Nivells d'organització dels éssers vius: teixits, òrgans, aparells i sistemes.
2. Especialització cel·lular.
3. Les cèl·lules mare en investigació. Implicacions ètiques.
4. Estructura i funció dels principals teixits animals i vegetals.
5. Observacions microscòpiques de teixits animals i vegetals.

TEMA 10. CLASSIFICACIÓ DELS ÉSSERS VIUS.

1. La classificació i la nomenclatura dels éssers vius.
2. Evolució de la taxonomia. De cinc regnes a tres dominis.
3. Identificació d'éssers vius amb claus dicotòmiques senzilles.

TEMA 11. LA DIVERSITAT D'ÉSSERS VIUS.

1. Concepte de biodiversitat i índexs.
2. Factors que influeixen en la distribució dels éssers vius.
3. Procés d'especiació. Concepte d'endemisme.
4. Les grans zones biogeogràfiques. Patrons de distribució. Els principals biomes. Relació entre els grans biomes i la distribució climàtica zonal.
5. Biomes espanyols com a reserva de biodiversitat: bosc mediterrani, bosc atlàntic, laurisilva.
6. L'ecosistema mediterrani com a bioma propi de la Comunitat Valenciana. Endemismes rellevants.
7. Importància de la biodiversitat i de la seua conservació. El factor antròpic.

TEMA 12. LA NUTRICIÓ EN LES PLANTES.

1. Funcions de nutrició en les plantes.
2. Absorció radical d'aigua i sals minerals.
3. Composició de la saba bruta i de la saba elaborada.
4. Processos físics d'ascens de saba bruta pel Xilema.
5. Processos de transport actiu i multidireccional de la saba elaborada pel Floema.
6. Fotosíntesi. Fases i factors ambientals condicionants. Importància biològica.

TEMA 13. LES FUNCIONS DE RELACIÓ I REPRODUCCIÓ EN LES PLANTES.

1. Funcions de relació en les plantes.
2. Els tropismes i les nàsties.
3. La secreció vegetal.
4. Les hormones vegetals.

5. Funcions de reproducció en els vegetals.
6. Tipus de reproducció. Els cicles biològics.
7. La llavor i el fruit.
8. Tipus de pol·linització i disseminació vegetal.
9. Observació de mostres vegetals i identificació de les seues adaptacions més significatives.
10. Disseny i realització d'experiències per a determinar la influència de diversos factors en la fisiologia vegetal.

TEMA 14. LES FUNCIONS DE NUTRICIÓ EN ELS ANIMALS.

1. Funcions de nutrició en els animals.
2. L'aparell digestiu. Estructura i funció.
3. Diversitat anatòmica i especialitzacions funcionals en invertebrats i vertebrats.
4. L'aparell circulatori. Estructura i funció.
5. Tipus de circulació. Evolució de l'aparell circulatori en vertebrats.
6. Aparell respiratori. Estructura i funció.
7. Adaptacions estructurals i funcionals de l'aparell respiratori als ambients aquàtics i terrestres.
8. Homeòstasi i excreció.
9. Adaptacions estructurals i funcionals de l'aparell excretor en invertebrats i vertebrats.

TEMA 15. LES FUNCIONS DE RELACIÓ EN ELS ANIMALS.

1. Funcions de relació en els animals. Coordinació nerviosa i hormonal. Integració neuroendocrina.
2. Estructura i fisiologia del sistema nerviós en animals.
3. Mecanismes de transmissió de l'impuls nerviós. Diversitat d'estructures anatòmiques.
4. El sistema endocrí en el regne animal. Glàndules endocrines i hormones en vertebrats i invertebrats.
5. Òrgans receptors sensorials en el regne animal.
6. Els òrgans efectors en les funcions de relació. Glàndules secretores exocrines i aparell locomotor.

TEMA 16. LA REPRODUCCIÓ EN ELS ANIMALS.

1. La reproducció en els animals.
2. Reproducció sexual i asexual. Avantatges i inconvenients.
3. Diversitat d'adaptacions en les diferents etapes del procés reproductiu en el regne animal.

DISTRIBUCIÓ TEMPORAL DE LES UNITATS DIDÀCTIQUES.

La distribució temporal inicialment prevista per al desenvolupament de les 16 unitats en què s'ha organitzat el curs, d'acord als materials didàctics utilitzats i a la càrrega lectiva assignada (4 hores setmanals), és la següent:

- **Primer trimestre:** Es desenvoluparan les unitats 7 a 10.
- **Segon trimestre:** Es desenvoluparen les unitats 11 a 16.
- **Tercer trimestre:** Es desenvoluparen les unitats 1 a 6 corresponents a geologia.